

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1494/10
27.05.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиоца С.Ж. из В., кога заступа Б.А., адвокат из В., против туженог Предузећа за производњу и промет В. а.д. сада са седиштем у П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Шапцу Гж.1 - 280/09 од 14.10.2009. године, у седници одржаној 27.5.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Шапцу Гж.1 - 280/09 од 14.10.2009. године и пресуда Општинског суда у Владимирцима П1 - 124/05 од 30.10.2007. године у ставу један изреке, па се ПОНИШТАВА решење директора туженог Предузећа за производњу и промет В. а.д. сада са седиштем у П., бр. ... од 13.4.2005. године, којим је тужиоцу С.Ж. из В. отказан уговор о раду и престао му радни однос и тужени обавезује да тужиоца врати на рад и призна му сва права по основу рада, у року од осам дана.

Свака странка сноси своје трошкове.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Шапцу Гж.1 -280/09 од 14.10.2009. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Општинског суда у Владимирцима П1-124/05 од 30.10.2007. године којом је: 1) одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење директора туженог бр. ... од 13.4.2005. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и престао му радни однос; да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и призна му права из рада и по основу рада од дана отказивања уговора о раду па до дана враћања на рад, као неоснован; 2) привремена мера усвојена решењем Општинског суда у Владимирцима П1-124/05 од 29.12.2006. године стављена ван снаге.

Рев2 1494/10

-2-

Против ове другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредаба члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04), које се примењују на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 111/09), обзиром да је ревизија тужиоца против наведене другостепене пресуде изјављена пре 29.12.2009. године и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Предмет овог радног спора по тужби тужиоца С.Ж. из В. од 25.5.2005. године поднете против туженог АД за производњу и промет В. из В., је поништај решења овог туженог од 13.4.2005. године о отказу уговора о раду тужиоцу по одредбама члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, на основу ког је тужиоцу престао радни однос код туженог даном доношења овог решења. Оспорено решење од 13.4.2005. године потписао је директор Р.Л., а његов потпис оверен је печатом ДП за производњу и промет В., с тим што је решење заведено у протокол тог друштвеног предузећа под бр. ... дана 13.4.2005. године. Решењем Агенције за привредне регистре БД. ... од 23.5.2005. године на основу регистрационе пријаве од 13.5.2005. године извршена је промена седишта туженог које је било означено у тужби и уписано ново седиште: у Б, као и промена директора и заступника туженог АД, тако што је брисан М.М. и уписан као нови директор и заступник туженог: Р.Л. - који је Одлуком Управног одбора бр. ... од 18.4.2005. године именован за новог директора туженог, а дужности разрешен и директор П.Б., који је ту дужност вршио после директора М.М. Према извештају Агенције за привредне регистре од 21.2.2007. године ново седиште туженог АД сада је у П., а тужилац је поднео од 12.4.2007. године по налогу суда, означио као туженог у овом радном спору: Предузеће за производњу и промет В. а.д. П.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време и обављао је послове благајника, за које је закључио уговор о раду. Тужено предузеће приватизовано је аукцијском продајом 23.9.2004. године, уз обавезу већинских власника да у периоду од

једне године не отпуштају запослене за чијим је радом престала потреба, а у случају отпуштања више од 10% запослених преузели су обавезу доношења програма решавања вишка запослених и исплате стимулативне отпремнине. Управни одбор туженог је 31.3.2005. године и 11.4.2005. године донео одлуку да прихвата захтеве 39 запослених, међу којима је и тужилац, за престанак радног односа по основу технолошког вишка и њихово одрицање од права на отпремнину због престанка потребе за њиховим радом. Тужени није донео посебан програм решавања вишка запослених. Оспореним решењем бр. ... од 13.4.2005. године тужиоцу је отказан

Рев2 1494/10

-3-

уговор о раду, а радни однос му је престао даном доношења решења у коме је наведено да се сагласио са оваквим престанком радног односа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужиоцу радни однос код туженог законито престао на основу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, као технолошком вишку, обзиром да се тужилац сагласио са престанком радног односа по овом основу и одрекао права на отпремнину, због чега је без утицаја околност што тужени није донео програм вишка запослених у смислу члана 153. до 160. Закона о раду. Зато су захтев тужиоца за поништај оспорене одлуке о отказу уговора о раду тужиоцу одбили као неоснован.

Ревизијом тужиоца се основано указује да су нижестепени судови одлучујући о захтеву тужиоца за оцену законитости оспореног решења о отказу уговора о раду тужиоца по основу технолошког вишка погрешно применили материјално право.

Према одредбама члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, између осталог, и ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Послодавац је према одредби члана 158. став 1. овог закона дужан и да пре отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 1. тачка 9. наведеног закона, запосленом исплати отпремнину у висини утврђеној општим актом или уговором о раду.

О правима, обавезама и одговорностима из радног односа у смислу одредаба члана 192. став 1. Закона о раду одлучује у правном лицу – директор или запослени кога он овласти.

Како је оспорено решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу донето 13.4.2005. године, а Р.Л. је именован за директора туженог Одлуком Управног одбора туженог 18.4.2005. године, решење о отказу уговора о раду тужиоцу није законито јер га није донео тадашњи директор туженог, нити је Р.Л., у време доношења оспорене одлуке од 13.4.2005. године, као запослени, имао овлашћење директора туженог за доношење такве одлуке.

Имајући у виду и да је по императивним одредбама члана 158. став 1. Закона о раду услов пуноважности решења о отказу уговора о раду по основу технолошког вишка исплата отпремнине пре отказа уговора о раду запосленом, у смислу члана 179. став 1. тачка 9. овог Закона, одрицање тужиоца од права на отпремнину пре доношења одлуке о технолошким, економским или организационим променама због којих је престала потреба за радом запослених код послодавца је, по оцени Врховног касационог суда, без утицаја, јер се

Рев2 1494/10

-4-

запослени не може унапред одрећи тог права без спровођења поступка утврђивања оправданости оваквих промена од стране послодавца, при чему се овај отказни разлог односи на престанак радног односа запослених по вољи послодавца, не по вољи запосленог.

Тужени није тужиоцу исплатио ни отпремнину пре отказа уговора о раду по основу технолошког вишка, па по оцени ревизијског суда за отказ уговора о раду тужиоцу нису били испуњени ни законски услови из члана 179. став 1. тачка 9. у вези члана 158. став 1. Закона о раду.

Правна последица поништаја решења о отказу уговора о раду је враћање на рад (реинтеграција) запосленог, уз признавање запосленом права из радног односа па је имајући у виду да није било битних повреда на које ревизијски суд пази по службеној дужности (члан 361. став 2. тачка 9. ЗПП), одлучујући о ревизији тужиоца Врховни касациони суд преиначио нижестепену пресуду због погрешне примене материјалног права на основу овлашћења из члана 407. став 1. Закона о парничном поступку и одлучио као у изреци.

Одлуку о трошковима парничног поступка ревизијски суд је донео на основу члана 161. став 1. у вези члана 149. и 150. ЗПП, ценећи све околности овог случаја које су довеле до покретања радног спора по тужби тужиоца који је предложио престанак радног односа по основу технолошког вишка уз одрицање права на отпремнину, а потом покренуо радни спор ради поништаја решења о отказу уговора о раду који је послодавац засновао на том његовом исказу (у првостепену поступку), као и да тужилац

није опредељено навео трошкове жалбеног и ревизијског поступка за које захтева накнаду у смислу члана 159. ст. 1. и 2. ЗПП.

Председник већа – судија

Снежана Андрејевић,с.р.